

ผลการใช้รูปแบบชิปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกต่อการคิดเชิงโน้ตส์
และการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*
THE RESULTS OF CIPPA MODEL WITH GRAPHIC ORGANIZERS
ON CONCEPTUAL THINKING AND THAI CREATIVE WRITING
OF PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS

ราศิริ ไชยลึก**

คร.นพเก้า ณ พัทลุง***

คร.วิวัฒน์ ชัดคิยะมาน****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงโน้ตส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบชิปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก 2) เพื่อเปรียบเทียบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบชิปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านแม่ขรี (ตวิงประชาสรรค์) จังหวัดพัทลุง จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบบแผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนรูปแบบชิปาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 8 แผน 2) แบบทดสอบวัดการคิดเชิงโน้ตส์ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 2 ฉบับละ 3 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test dependent) แบบไม่อิสระต่อกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การคิดเชิงโน้ตส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถหลังการใช้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบชิปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถ หลังการใช้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบชิปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตร กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยทักษิณ.

**นิสิตปริญญาโท

***ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

****กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

Abstract

The objectives of this research were to 1) compare the results of Conceptual Thinking of Prathomsuksa 4 students before and after using the CIPPA MODEL with Graphic Organizers and 2) compare the results of Thai Creative Writing of Prathomsuksa 4 students before and after using the CIPPA MODEL with Graphic Organizers. The population and the research sample from 1 class of the research consisted of 30 students was drawn by means of cluster random sampling of Prathomsuksa 4 students at Banmaekree school, Phatthalung province in the 2 semester of the 2007 academic years. The research was One-Group Pretest-Posttest Design. The instruments were 1) eight plans of CIPPA MODEL with Graphic Organizers 2) two tests of 30 items each of Conceptual Thinking and 3) two tests of 3 items each of Thai Creative Writing. The statistics for the data analysis were mean, standard deviation and t-test (dependent).

The research results were as follows.

- 1) The Conceptual Thinking of Prathomsuksa 4 students after the learning by using CIPPA MODEL with Graphic Organizers was more higher than before using it at the .01 lever of statistical significance.
- 2) Thai Creative Writing of Prathomsuksa 4 students after the learning by using CIPPA MODEL with Graphic Organizers was more higher than before using it at the .01 lever of statistical significance.

คำสำคัญ

การใช้รูปแบบจับคู่ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก, การคิดเชิงนิเทศน์, การเขียนเชิงสร้างสรรค์

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นเครื่องแสดงความเป็นชาติเก่าแก่ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของคนไทยและเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงปาฐกถา ด้านการศึกษาไว้ดังนี้

“...การศึกษาที่จะมีผลต่อการพัฒนาประเทศนั้นคือขั้นประถมศึกษาเรียกว่าเป็นการศึกษาขั้นบังคับ การศึกษาภาคบังคับเป็นการศึกษาที่เรามุ่งหวังว่าเมื่อเราจบแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้หรือว่าเป็น พื้นฐานการศึกษาต่อไป

ฉะนั้นจึงต้องมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้เข้าใจภาษาเป็นอย่างดี ในที่นี้หมายถึงภาษาไทยนั่นเอง ได้ยินมาว่าคนเก่งภาษาไม่เก่งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คนเก่งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ไม่เก่งภาษา เท่าที่เห็นมาดูเหมือนจะไม่จริง ที่เห็นในโรงเรียนประถมนั้น ถ้าไม่รู้ภาษา หรือเด็กอ่อนภาษาจะไม่ได้ศึกษา เพราะฟังไม่รู้เรื่อง สอนว่าอย่างไร ก็ไม่รู้เรื่อง...”

(สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2542 : 69)

ปาฐกถาด้านการศึกษาในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้อันเชิญมาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงพระราชดำริด้าน การศึกษาในปัจจุบันที่ทรงเห็นความสำคัญของภาษาว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 6 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม และตามมาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” (กรมวิชาการ. 2546 : 8)

การเรียนการสอนภาษาไทยจะต้องเน้นทักษะทุกด้าน คือ การฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้สูงต่อไป โดยเฉพาะทักษะทางด้านการเขียนเป็นทักษะที่จำเป็นจะต้องพัฒนาให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถแสดงจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของตนเองออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ได้ (กรมวิชาการ, 2545 : 4-5)

จากการสำรวจผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับชาติ (National Test) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2548 ได้ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 44.89 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง : 2549) ปีการศึกษา 2549 ได้ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 42.74 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง : 2550) และจากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่จริ (สวป.ประชาสรรค์) ปีการศึกษา 2548 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.66 (โรงเรียนบ้านแม่จริ, 2549 : 1) ในปีการศึกษา 2549 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 69.21 (โรงเรียนบ้านแม่จริ, 2550 : 1)

จะเห็นได้ว่าผลการประเมินยังอยู่ในขั้นต่ำมาก จึงจำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน จากการสำรวจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าผู้เรียนมีความอ่อนด้อยโดยเฉพาะ ด้านทักษะการสื่อสารในด้านการเขียนเป็นทักษะที่สอนยากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ คัญศรีรัตน์ (2545 : 8) ได้กล่าวว่า “การสอนภาษาไทยทักษะการเขียนในระดับประถม ศึกษาถือว่าเป็นทักษะที่สอนยากที่สุด เพราะผู้เขียนจะต้องมีทักษะความสามารถย่อย ๆ เช่น วิเคราะห์ ความคิดและความสามารถในการจัดลำดับความคิด ตลอดจนการใช้ภาษาและทักษะ ฟัง พูด อ่านและเขียนที่ดี และทักษะการเขียนที่ควรจะนำมาสอนเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนให้สูงขึ้น คือ การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ “ และยังได้สอดคล้องกับคำกล่าวของ ปราณี สุรสิทธิ์. (2541 : 57) กล่าวว่า “การเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากสื่อสารให้คนเข้าใจแล้วต้องแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยที่ไม่มีได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ ๆ แดกต่างไปจากแนวคิดที่มีอยู่มีความน่าสนใจไม่จำแบบใคร เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ซึ่งการเขียนประเภทนี้เรียกว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์” จากแนวคิดดังกล่าวครูผู้สอนควรให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาทักษะการเขียน ทำให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดได้อย่างอิสระ โดยใช้จินตนาการและประสบการณ์ของนักเรียนเอง ซึ่งการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ควรปลูกฝังและพัฒนาให้นักเรียน

เมื่อกล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนทักษะการเขียนของนักเรียนในปัจจุบัน โดยเฉพาะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่าเด็กไม่สามารถที่จะแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ของตนเองออกมาได้ ครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องคิดหาวิธีสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้ฝึกฝนโดยสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง กระตุ้นให้คิดเป็นและสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางด้านปัญญา เพราะถ้าหากนักเรียนสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้แล้วก็จะสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางทักษะภาษาไทยได้ดี จากการศึกษาหลักการหรือแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ พบว่า การนำการคิดเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Thinking) มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนสามารถมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ดี การคิดเชิงมโนทัศน์ หมายถึง การนำข้อมูล ความรู้ ข้อเท็จจริงที่ถูกรอบค้อมมาจัดกลุ่มในสิ่งที่มีลักษณะเดียวกันไว้ด้วยกัน สามารถสรุปเป็นความคิดรวบยอด ในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้มาจัดระบบมีองค์ประกอบ คือ 1) ชื่อของมโนทัศน์ 2) คำจำกัดความของมโนทัศน์ 3) ตัวอย่างของมโนทัศน์ 4) ลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ในมโนทัศน์นั้น ๆ 5) ลำดับชั้นของมโนทัศน์ และงานวิจัยของ พันธุ์ ทองขุนทด. (2547 : 204 – 205) ได้กล่าวว่า การสร้างมโนทัศน์มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะการเรียนรู้เริ่มต้นจากการสัมผัสรับรู้ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นเบื้องต้นและเมื่อได้รับรู้จากสิ่งที่มีลักษณะร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันเพิ่มขึ้นหลาย ๆ ครั้ง นักเรียนก็จะสามารถนำมาสรุปรวมกันเป็นมโนทัศน์ และเมื่อนักเรียนเรียนรู้มากและสะสม มโนทัศน์ไว้มากขึ้นจะทำให้ให้นักเรียน นำมโนทัศน์ที่สรุปรวมนั้นไปใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนที่สูงและสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ทิศนา ขวมนม. (2545 : 280-282) ได้ให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่าครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ควรใช้กระบวนการและรูปแบบวิธีสอนที่หลากหลาย ที่จะสามารถพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และส่งเสริมการเรียนรู้โดยพัฒนาการคิด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนตามสภาพจริง ได้ปฏิบัติจริง เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อให้มีความสัมพันธ์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังผู้อื่นได้ จึงได้คิดวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้รูปแบบจับป้าขึ้น

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นวิธีสอนที่ให้แบบประสาน 5 แนวคิดหลัก คือ 1) แนวคิดการสร้างความรู้ (Constructivism) 2) แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้รูปแบบซิปปาผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน สามารถอธิบาย ชี้แจง ตอบคำถามได้ดี และสามารถพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานกลุ่ม การสื่อสาร รวมทั้งเกิดความใฝ่รู้ด้วย ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้มาใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) มาใช้ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อช่วยพัฒนาความคิดของนักเรียนร่วมกับการสอนรูปแบบซิปปาได้อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นเทคนิควิธีที่สามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระได้ง่ายขึ้นเร็วขึ้นและจดจำได้นาน การใช้ผังกราฟิกมีประโยชน์ คือ 1) ช่วยแสดงผลของการคิดที่สามารถมองเห็นอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและเป็นรูปธรรม 2) ช่วยจัดข้อมูลหรือความคิดให้เป็นระบบระเบียบ 3) ช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาสาระได้ง่าย 4) ช่วยให้จดจำเนื้อหาสาระนั้นได้นาน (ทิตินา แชมมณี, 2545 : 386) และยังเป็นยุทธวิธีสำหรับการสอนคำสำคัญและแสดงความสัมพันธ์ของความคิดรวบยอดในวิชาที่เรียน (Schwartz, 1988 cited in Thompson, 2001 ; อ้างถึงใน กรรณิกา แก้วปานจันทร์, 2547 : 39)

จากการศึกษาหลักการและแนวคิดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้รูปแบบซิปปา เทคนิคการใช้ผังกราฟิกและการคิดเชิงโน้ตส์ สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกัน และเป็นแนวทางการพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการคิดเชิงโน้ตส์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงโน้ตส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก
2. เพื่อเปรียบเทียบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

สมมติฐานในการวิจัย

1. การคิดเชิงโน้ตส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการใช้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการใช้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงพัฒนาการคิดเชิงโน้ตส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้วิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่จริ (ตวิงประชาสรรค์) จังหวัดพัทลุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 165 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนบ้านแม่จริ (ตวิงประชาสรรค์) ปีการศึกษา 2550 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้รูปแบบชิปปร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นเนื้อหาสาระในหน่วยที่ 22 เรื่องสนุกสนานกับการเล่น และหน่วยที่ 23 เรื่องหนูเคยจะบอกให้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาทดลอง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง จำนวน 4 สัปดาห์ รวมเวลา 16 ชั่วโมง

3.2 แบบทดสอบวัดการคิดเชิงนิเทศแบบปรนัยเป็นแบบทดสอบก่อนการทดลอง 1 ฉบับ และแบบทดสอบหลังการทดลอง 1 ฉบับ จำนวนฉบับละ 30 ข้อ

3.3 แบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบก่อนการทดลอง 1 ฉบับ และแบบทดสอบหลังการทดลอง 1 ฉบับ จำนวน ฉบับละ 3 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) จำนวน 2 ชั่วโมง ด้วยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดการคิดเชิงนิเทศ และ แบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2. ประเมินผลให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างผังกราฟิก ก่อนการจัดกิจกรรมรูปแบบชิปปร่วมกับเทคนิค ผังกราฟิก เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

3. สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบชิปปร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง จำนวน 4 สัปดาห์ รวมเวลา 16 ชั่วโมง กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง

4. ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) จำนวน 2 ชั่วโมง ด้วยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดการคิดเชิงนิเทศ และ แบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

2.2 แบบทดสอบวัดการคิดเชิงนิเทศ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (KR 20)

2.3 แบบทดสอบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ของ Cronbach

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของการคิดเชิงนิเทศ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ของคะแนนเฉลี่ย ระหว่างก่อนการทดลองใช้และหลังการทดลองใช้รูปแบบชิปปร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน t-test dependent แบบไม่อิสระต่อกัน

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ของคะแนนเฉลี่ย ระหว่างก่อนการทดลองใช้และหลังการทดลองใช้รูปแบบจับคู่ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก โดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน t -test dependent simple แบบไม่อิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. การคิดเชิงจินตภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบจับคู่ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบจับคู่ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูต้องปฐมนิเทศผู้เรียนให้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับ รูปแบบ ขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนรูปแบบจับคู่และการใช้เทคนิคผังกราฟิก ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนรูปแบบจับคู่และการใช้เทคนิคผังกราฟิก ให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรมีการดูแล ช่วยเหลือ แนะนำผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชั้นเรียน การเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ ผู้การเรียนรู้ของผู้เรียน การควบคุมเวลา การแบ่งกลุ่ม การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม การตั้งคำถามที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การสังเกตความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนประสบความสำเร็จเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ทุกขั้นตอน
3. ผู้เรียนสามารถเกิดความคิดเชิงจินตภาพและมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดี โดยครูผู้สอนต้องคอยแนะนำ ช่วยเหลือ และตอบคำถามของผู้เรียนได้ ทั้งคอยชี้แนะสิ่งที่เห็นเป็นประสบการณ์ตรงเพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้ อย่างใกล้ชิด
4. ควรปูพื้นฐานทักษะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องตามอักขรวิธีให้กับผู้เรียน ก่อนเริ่มทำการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งผู้เรียนบางคนมีความสามารถในการเขียนเรื่องราวตามความคิดอิสระจากประสบการณ์ ใช้จินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ดีมาก แต่เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง
5. การคิดเชิงจินตภาพ และการใช้เทคนิคผังกราฟิก ซึ่งมีชื่อเรียกหลายๆ ชื่อ ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ ให้ความรู้และให้รูปแบบของผังกราฟิกชนิดต่างๆ มีตัวอย่างเสนอแนะผู้เรียนให้ใช้รูปแบบหลากหลายได้ตามอิสระ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดเชิงจินตภาพ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีสอนรูปแบบจับคู่และการใช้เทคนิคผังกราฟิกในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่นอย่างหลากหลาย
2. มีการนำเนื้อหาอื่นๆ หรือ ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดเชิงจินตภาพและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปใช้ในการเรียนกลุ่มสาระอื่นๆ ตลอดเวลา เพื่อฝึกกระบวนการคิดของผู้เรียนให้บ่อยๆ จนเกิดความคล่องแคล่วในการเขียนเป็นการส่งเสริมให้มินิรักการเขียนได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- กรรณิกา แก้วปานกัน. (2547). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัลยา ขุมทอง. (2549). ความสามารถทางการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์และความพึงพอใจต่อวิธีสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงมีโนทัศน์. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- จิรพันธ์ บุญเรือน. (2544). ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนภักดิ์ รักแดง. (2546). การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง มาตราตัวสะกดและความสนใจในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL). สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชญาภาณห์ สุวรรณศิริ. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยวิธีสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ฉัฐยากร แก้วทอนงค์. (2545). ผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาต่างกัน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แคมมณี. (2542). “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา.”วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 27, 1-17 ; มีนาคม-มิถุนายน.
- _____. (2545). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทุม วิชาโคตร. (2544). ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ฝึกโดยวิธีการเขียนแผนที่ความคิด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวิจารณ์. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- พันธ์ ทองขุม. (2547). การสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- โรงเรียนบ้านแม่ขริ(สวิงประชาสรรค์). (2549). ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ. พัทลุง : โรงเรียนฯ.
- _____. (2550). ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ. พัทลุง : โรงเรียนฯ.
- ศกุนา เปลี้นกลาง. (2541). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียน สรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2542). รัตนพิณิจ นิเทศการศึกษา รวมปาฐกถาด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สมบัติ ดัชนีรัตน์ และคณะ. (2545). สอนให้คิด คิดแล้วเขียน เขียนจากความคิด. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. (2549). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (National Test) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พัทลุง : สำนักงานฯ.

_____. (2550). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ(National Test) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พัทลุง : สำนักงานฯ.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนมโนทัศน์. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2548). ภาษาพาสอนเรื่องที่น่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Torrance, E.P. (1970) *Guilding Creative Talent*. New Jersey : Prentice Hall.

